

[Nyboe Andersen.]

detaljerede regnestykker over den samfundsmæssige gevinst frem til 1978. Jeg tænker på pjecen „Dansk økonomi i og uden for Fællesmarkedet“, som er udarbejdet af ledende folk inden for folkebevægelsen imod EF som professor Thorlund Jepsen og ekspeditionsekretær Hjorth Lorentzen i handelsministeriet. Man har lagt så megen vægt på denne pjece, at man har forlangt den optrykt i bilagsmaterialet, skønt den i forvejen var trykt og offentlig tilgængelig. Alle andre økonomiske beregninger holder sig alene til de virkninger, som et ja eller nej vil have på betalingsbalancen, og ræsonnerer så i almindelige vendinger om de konsekvenser, det kan få for den økonomiske politik og velstandsudvikling. Men denne modstanderpjece beregner sig min-sandt frem til, at siger vi ja, så vil nationalproduktet i 1978 være 230 milliarder kr., men siger vi nej, vil det være 228 1/2 milliard kr., altså en forskel på kun 1 1/2 milliard kr. eller 0,6 pct. Og det er så det tal, som i den populære agitation ud over landet bliver til, at er vi inden for EF, så når vi et givet velstandsniveau til julen 1977, men er vi udenfor, så skal vi vente til påsken 1978, og det kan jo enhver forstå, at den smule forsinkelse af fremgangen er dog ganske ligegyldig, også selv om man ikke har gjort sig klart, at påsken oven i købet falder meget tidligt i 1978.

Man kan vanskeligt forestille sig en beregning, der i højere grad rammes af netop den advarsel fra professor Ølgaard, som mindretallet selv citerer. Regnestykket bygger på den elegante manøvre, at forfatterne simpelt hen forudsætter de vanskeligheder løst, som et nej vil skabe, i stedet for at påvise, hvordan disse vanskeligheder på ethvert givet tidspunkt fra 1973 til 1978 faktisk kan løses.

Hvis regnestykket skal føre til den nævnte beskedne forskel på indkomsten inden for og uden for EF i 1978, er det en forudsætning, at byerhvervenes eksport af varer og tjenester må stige med gennemsnitlig 10 1/2 pct. årlig frem til 1978. Hvis eksporten ikke når denne stigningstakt år for år, får vi et større underskud på betalingsbalancen, end man kan acceptere, navnlig i en situation, hvor lånemulighederne i udlandet vil være forringede,

fordi vi har sagt nej til EF, og det underskud kræver en restriktiv politik, som går ud over beskæftigelsen og betyder, at nationalproduktet ikke bliver så højt som beregnet i 1978. Kort og godt: pjecen forudsætter, at der i hele perioden lige så vel kan holdes fuld beskæftigelse uden for EF, som hvis vi bliver medlem, og det forudsætter den, på trods af at der vitterlig er væsentlig større vanskeligheder med betalingsbalancen allerede fra 1973, hvis vi vælger at stå udenfor. Pjecen inddrager sig overhovedet ikke på en realistisk drøftelse af disse vanskeligheder, man henviser bare til 1960-ernes erfaringer, som man siger viser, at industrieksporten nok skulle kunne stige med den nævnte årlige procent på 10,5 i 1970erne. Men her overser man jo, at udviklingen af dansk industri og dens eksport i 1960erne kun har været mulig derved, at det danske samfund i den periode stiftede en gæld i udlandet på 20 milliarder kr. Man erkender selv andetsteds i pjecen, at „kapitalimport i det omfang, vi har set i de senere år“ bør undgås. Man kunne roligt have tilføjet, at holder vi os uden for EF, vil der ikke være skygge af chance for, at en sådan låntagning udefra overhovedet kan gennemføres.

Men så bliver det også umådelig svært at gennemføre de ekstra investeringer i byerhvervene, som et nej vil gøre nødvendige. Et nej til EF betyder, at der stilles større krav til udbygning af de eksportende byerhverv, hvis den øgede afvandring fra landbruget skal kunne opsluges uden arbejdsløshed. Et nej til EF betyder, at der stilles større krav til ligevægt på betalingsbalancens løbende poster, fordi mulighederne for at låne i udlandet forringes. Men den hurtige udbygning af byerhvervene kræver store investeringer, som vor hjemlige opsparing ikke kan dække.

Der er netop udsendt en bog, der hedder „Perspektiver for Danmarks udenrigshandel“, skrevet af Bent Jørgensen, udgivet af Institut for Fremtidforskning. Den kaster et klart lys over de store vanskeligheder, som en overflytning af produktionsressourcer kan skabe for betalingsbalancen. En ekspansion i industrien forbedrer først betalingsbalancen efter et åremåls forløb, mens den i de første år belaster balancen, forøger importen ved at kræve betydelige